

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harpii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Pars Qvarta. In se complectens vitam spiritualem super eminentem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

pendit animæ illo tempore in vita contemplatiua: quia, sicut dicit Gregorius, istiusmodi in tantū amant, vt ardeant amore, in ipso amoris ardore solummodò quiescentes. Quid ergo istos nisi Seraphim dixerim, quorum corda totaliter in igne diuini amoris sunt cōuersa? Hic amor aded impellit hominem ad placendum Deo, vt omnis propter Deum tribulatio, requies sibi fiat & desiderium.

D. HENRICI HARPHII
THEOLOGI PRO-
FVNDISSIMI,

Orthodoxaque pietate præstantissimi
Libri Secundi.

MYSTICAE THEOLOGIAE
PARS QVARTA.

In se complectens vitam spiritualem super-
eminentem.

De dignitate huius vitæ, & ratione petendi à Deo dona.

Cap. LIX.

Rosequedo tertiam & supremam vitam hominis, quæ vocatur supereminens cōtemplatiua, figurata per Mariam Magdalenam, quæ optimam partem elegerat, est sciendum, quod sicut (iuxta traditionem omnium Scripturarum) homines creati sunt vt Angelis in gloria associantur, ita etiam secundum quod hic in vera virtutum perfectione profecerint, illic prouentur altius in choris Angelorum, & etiam hic plerumque in cognitionibus diuinis illuminantur. Cùm ergo supereminens contemplatiua vita diuinarum illuminationum altissimum gradum obtineat, ideo oportet hominem multos virtutum gradus & præcipuè vera mortificationis conscendere, vt sic faciat quod in se est, perficiendo in se dignam preparationem præuiam ad percipiendam à Deo salubriter & vtiliter eminentissimam illam influentiam supereminentis contem-
lucæ 10.

platiua vita. Licet enim donum istud quandoque concedatur stantibus adhuc in vita proficiente, aut etiam illis, qui primū se applicant ad laborandum pro vita perfecta obtinenda, huc etiam iam primū se conuertentibus à peccatis suis, huiusmodi tamen (vt frequenter) consueuerunt post supereminentem illam contemplationem indubitabilibus tentationibus, angustijs, peruersitatibus, & inuidia quoque contra Deum probari, de quo supra tetigi. Nec mirum, cum nondum perfecti sint in virtutibus & mortificationibus.

Petēda quā
nam à Deo
dona.

Deus præcepit vt petamus, & liberalis vult esse donator: sed vnusquisque videat sibi, vt non petat aliqua dona, quæ esse possunt supra mensuram suæ perfectionis: sed illa solum petat quæ necessaria sunt ad salutem, aut etiam ad obtinendam perfectionem: quia Deus, qui ad dandum liberalis est, nonnunquam concedit petenti quod desiderat, ad verificandam promissionem suam, qua ait: *Petite, & dabitur vobis*, & tamen petenti non est expediens illud recipere, quia necdum nouit illo vti salubriter. Sic ergo frequenter huiusmodi postea traduntur in incomprehensibiles pressuras angustiae, obsecrationis, indurationis, peruersitatis, & inuidiae infernalis, quemadmodum Christus dixit de Paulo ad Ananiam: *Ego ostendam illi, quanta oporteat eum pro nomine meo pati*. Igitur ad istud præcauendum oportet nos in hoc statu etiam constituere præuiam quandam præparationem & ornatū vt post hoc possit sequi salubris consurrectio.

Lucæ 11.

Deus præcepit vt petamus, & liberalis vult esse donator: sed vnusquisque videat sibi, vt non petat aliqua dona, quæ esse possunt supra mensuram suæ perfectionis: sed illa solum petat quæ necessaria sunt ad salutem, aut etiam ad obtinendam perfectionem: quia Deus, qui ad dandum liberalis est, nonnunquam concedit petenti quod desiderat, ad verificandam promissionem suam, qua ait: *Petite, & dabitur vobis*, & tamen petenti non est expediens illud recipere, quia necdum nouit illo vti salubriter. Sic ergo frequenter huiusmodi postea traduntur in incomprehensibiles pressuras angustiae, obsecrationis, indurationis, peruersitatis, & inuidiae infernalis, quemadmodum Christus dixit de Paulo ad Ananiam: *Ego ostendam illi, quanta oporteat eum pro nomine meo pati*. Igitur ad istud præcauendum oportet nos in hoc statu etiam constituere præuiam quandam præparationem & ornatū vt post hoc possit sequi salubris consurrectio.

Acto 9.

Deus præcepit vt petamus, & liberalis vult esse donator: sed vnusquisque videat sibi, vt non petat aliqua dona, quæ esse possunt supra mensuram suæ perfectionis: sed illa solum petat quæ necessaria sunt ad salutem, aut etiam ad obtinendam perfectionem: quia Deus, qui ad dandum liberalis est, nonnunquam concedit petenti quod desiderat, ad verificandam promissionem suam, qua ait: *Petite, & dabitur vobis*, & tamen petenti non est expediens illud recipere, quia necdum nouit illo vti salubriter. Sic ergo frequenter huiusmodi postea traduntur in incomprehensibiles pressuras angustiae, obsecrationis, indurationis, peruersitatis, & inuidiae infernalis, quemadmodum Christus dixit de Paulo ad Ananiam: *Ego ostendam illi, quanta oporteat eum pro nomine meo pati*. Igitur ad istud præcauendum oportet nos in hoc statu etiam constituere præuiam quandam præparationem & ornatū vt post hoc possit sequi salubris consurrectio.

De præparatione vitæ contemplatiuæ supereminenti per abnegationem voluntatis. Cap. LX.

Ista præparatio exigit in primis duas illas præuias præparationes in duabus præcedentibus vitis descriptas. Et consequenter fundat se in perfectissima ac nobilissima mortificatione naturæ, per quam amorosa anima se abstrahere debet ab omnibus dissimilitudinibus Dei, & ingredi ad perfectam similitudinem eius, ad videndum Deum *deorum in Sion*, quam similitudinem nunc maximè oportet nos quaerere in purissimis affectibus propriæ mortificationis aut resignationis.

Psal. 83.

Gradus ab-
negationis
propriæ vo-
luntatis.
Cauere sola
mortalia.

Ad hos autè affectus plenius cognoscendos, assignare hinc volumus nouem gradus, & vnicuique deputare propriam illuminationem. Primus gradus abnegationis, est illorum, qui stant fundati in timore Dei, ita quod propter Deum dimittere volunt solum omnia mortalia peccata. Hic est primus accessus ad similitudinem Dei: quia sicut dissimilitudi-

litudine peccatorum à Deo recedimus, ita rursùm similitudine suæ gratiæ & nostrarum virtutum ad ipsum accedimus. Hoc consilium Dauid, dicens in Psalm. *Accedite ad eum, hoc est, ad Deum, & illuminamini: & facies vestra non confundentur.* Sed horum pauci sunt, respectiue ad numerum peccantium: & illuminatio eorum est etiã valde nubila instar nebula, ita vt adhuc propter antea vitæ consuetudinem prauam vix mortalia discernere & cauere præualeant. Vita eorum est adhuc valde periculosa, consciëntia timida, sensus eorum circumdati multis inclinationibus ad tentationes, saluatio eorũ valde dubia, & de eorum ruina ac damnatione diabolus multum confidit: quia viderur eis sufficere mortalia peccata vitare, dicuntque cum Propheta: *Illumina Domine oculos meos, ne vnquam obdormiam in morte: ne quãdo dicat inimicus meus, Præualsi aduersus eum.* Et sic in sua illuminatione remanent adhuc frigidi & desides, in multis adhuc nature commoda & sensuum fometa quærentes, omnisque eorum conuersatio super oram inferni, & mortalium peccatorum constituta est. Et quamuis perseuerent vsque in finem extra mortalia, tamen horribile atque diutinum purgatorium sustinebunt, eò quòd affectus venialium peccatorum rescindere non curauerint.

Secundus gradus abnegationis, est illorum, qui diuinas inspirationes subsequentes, à seculi huius vanitate se diligenter abstrahunt, quærentes consilium & societatem bonorum, per quos meliorari possint, sicut Dauid dicit: *Cum sancto sanctus eris, & cum innocente innocens eris. Cum electo electus eris, & cum peruerso peruertèris.* Hi clariori luce perlustrantur, vtpote qua incitantur omnes peccatorum occasiones declinare, frequentare Ecclesias, sermones, & loca, in quibus possint meliores effici, ita vt dicere possint cum Dauid: *Lucerna pedibus, hoc est, affertibus meis, uerbum tuum Domine, & lumen semitis meis,* quas quæro, vt pertingam ad perfectionem. Hi tamen sæpe impugnantur à diabolo, qui cupit eos reddere molles & negligentes in arduis virtuosis operibus & exercitijs, in quibus sæpe seducuntur: & hoc ideo, quia solum mortalia peccata ac notabilia venialia deuitant, ideoque diaboli laqueos prouide & sollicitè non cauent in minoribus aut occultis defectibus, dissolutionibus, & immortificationibus, nec fatagunt se dare ad strenuitatem virtutum, quia diabolus dulciter ac deceptorie ingerit eis confidentiam ac nociuam securitatem de diuina bonitate, eò quòd propter Deum multa videntur sibi reliquisse, per quæ ducitur in pro-

priam complacentiam & vanam gloriam, putantes se aliquid esse, quae complacentia tam subtilis est, ut vix ipsi aduertere queant. Ex ista etiam sibi scioli efficiuntur, quasi nullius egeant auxilio vel consilio, sicque repente in multos spirituales defectus labuntur.

Poenitentiae
opera corporalia
dura.

Psal. 118.

Abidep.

Tertius gradus est illorum, qui adhuc magis quam praedicti vicerunt mundum, carnem, sensus, & desideria, tradentes seipsum ad dura & aspera opera, atque exercitia poenitentiae secundum corpus, ut euitare possint infernum, alleniare purgatorium, & gloriosius ad aeternam vitam peruenire, sicut dicit David: *Inclinam cor meum ad faciendas iustificationes tuas in aeternum propter retributionem*, scilicet aeternam vitam. Hi merentur illam illuminationem percipere, pro quo orat David, dicens: *Faci mihi tuam illumina super seruum tuum, & doce me iustificationes tuas*, scilicet in exterioribus corporalibus exercitijs & operibus virtuosius perficiendis. Veruntamen adhuc derinentur: sic quod spirituum exercitiorum excellentiam non agnoscunt, sed summum eorum exercitium consistit in tolerando famem, sitim, frigus, in ieiunando, vigilando, portando cilicia, & in vocalibus orationibus: de internis vero exercitijs, & propria mortificatione secundum interiorem hominem, nihil omnino sciunt. Et propterea patiuntur adhuc, & portant naturalem tractum & amorem carnalium aut etiam spiritualium amicorum & cognatorum, & hunc amorem licitum putant, non cognoscentes magnum spirituale dispendium inde proueniens: quia per illum in superflua solitudine & inquietudine cordis remanent, quae inuoluntur propter multimodas causas, ipsis occurrentes ex parte talium amicorum & cognatorum, ita quod ad hominem interiorem peruenire non queant, sed quotidie quatuntur innumeris, immortificatis, impuris ac inquietis affectibus, curis & sollicitudinibus, procedentibus ex naturali amore, licet bona virtuosaque esse videantur.

* Alias im-
mortifica-
tione.

Exercitia
spiritualia.

Quartus gradus est illorum, qui non solum exteriora corporalia exercitia & opera frequentant, verum etiam interiora & spiritualia, orationes mentales, gemitus & amorosas compassionem, amorosa desideria, & similia in omnibus pertinentibus ad interiorem hominem secundum inactionem Spiritus sancti. Sed adhuc derinentur, quod scilicet omnia sua exercitia frequentant ad acquirendum sensibilem amorem & deuotionem, & in ipsis exercitijs plus cupiunt, quae purum nudum, diuinum beneplacitum Ipsi etiam saepe gloriatur & quiescunt in sua illumi-

Illuminatione & spiritali dulcedine, & derident eos, qui sub sarcina tentationum deficiunt, praeumpruose dicentes aut cogitantes illud verbum Psal. *Signatum est super nos lumen vultus tui Domine, dedisti laetitiam in corde meo*. Hinc etiam manent sibi ipsi sapientes, & proprietarii in propria voluntate, non resignantes se verè in voluntatem Dei: quia licet contingat, quòd tempore sensibilis deuotionis se videantur resignare & offerre Deo plenis affectibus in omni quod sunt & possunt, videlicet ad voluntariam paupertatem, despectionem, passionem, exilium, mortem, & similia: tamen quando ipsis sensio seu sensibilis deuotio subtrahitur, & in desolationem permutatur, & cum hoc super eos venit confusio, persecutio, aduersitas, vel iniuria, tunc ostendunt suam immortificationem per impatientiam, inquietudinem, tristitiam, murmurationem, & similia: quia habent adhuc in se latentem priuatum inordinatumque amorem sui, quo infernalis hostis trahit voluntatem, quam Deo in omnibus obrulisse videbantur, sicque per occultum naturae tractum, semper remanent proprietarii in sua voluntate, quamuis hoc ipsi ignorent, potius affectantes quòd Deus eorum voluntatem, quam ipsi nudè diuinum beneplacitum exequantur in prosperis & aduersis, in sensibili deuotione & derelictione.

Quintus gradus est illorum, qui in omnibus operibus, exercitijs, & conuersationibus propriae voluntati in diuinum beneplacitum renuntiant: sed quia in hoc proposito nondum sunt diu exercitati & habitati, ideo inueniunt semetipsos saepe valde infirmos & vacillantes in ipso eodem proposito, licet de hoc doleant. Et hoc inde provenit, quia affectus mortificationis nondum est in eis radicans per frequentiam exercitiorum, sicque spiritum inconstantiae adhuc sentiunt, nunc scilicet omnem propriam voluntatem abdicantes, nunc rursus in hoc proposito velut dubij vacillantes. In horum persona dicit Dauid: *Et dixi: Forsitan tenebrae, hoc est, aduersitates, conculcabunt me: & nox illuminatio mea in delicijs meis*. Hoc est dicere: *In delicijs affluentis gratiae, nox, id est, cogitatio aduersitatis, in qua me voluntarie tunc resigno, est mea illuminatio*, hoc est, proprie meus ad Deum accessus, in quo illuminor. Quia si huiusmodi homines resignarent Deo omnem proprietatem sine cordis retractione, etiam in quacunque aduersitate cum complacentia cordis & humilitate spiritus, diuinam se voluntati per omnia subijcientes, fructum inde copiosum perciperent, illuminarenturque ad cognoscendas occultissimas semitas virtutum, cunctis ferè ignotas.

Iiii. 4.

Sextus

Consolati-
onis inter-
nae gula.

Rom. 8.

Pfal. 26.

Aduersa &
prospera æ-
qualiter
suscipere.
Pfal. 36.
107.

Cant. 2.

Sextus gradus est illorum, qui ex ingeminatis desiderijs, & frequen-
tatis exercitijs perfectè resignant omnem proprietatem cum plena, si-
ne omni retractione, perseverandi constantia in diuinum beneplaci-
tum: quia plenius illuminantur in intellectu, & cognoscunt, quòd bo-
nis *omnia cooperantur* ad profectum animarum, quacunque etiam ad-
ueritate, & ideo dicunt cum David: *Dominus illuminatio mea, & salus*
mea. quem timebo? Dominus protector vite mea, à quo trepidabo? Attamen
vnum defectam habent, scilicet quòd nimis auidè quærunt spirituale
consolationem, per quam omnem aliam adueritatè facile poterūt fu-
stinere, ita quòd spirituale hanc consolationem solummodò possi-
dent, atq; à Deo desiderant ex quadam proprietate, & intentio fruendi
ipsa nondum est pura atque diuina: quòd ex eo aduertere possunt, quia
non sunt corde quieti, donec iterum sensibilem cōsolationem pro vo-
to recipiant. Hic est etiam sciendum, quòd istam sensibilem deuotio-
nem & consolationem à Deo petere & exigere cum debita & recta in-
tentione, licet in se malum non sit aut vitiosum, tamen in hoc ostendi-
tur quadam imperfectio, à puritate propriæ resignationis deficiens, li-
cèt à paucis aduertatur aut cognoscatur, scilicet quòd homo seipsum nō
resignat absque retractione cordis: nec Deum in se secūdum omnifari-
um diuinum beneplacitum (etiam in derelictione & adueritate) ope-
rari permittit. Et licet dignum esse cognoscat vt ita fiat, tamen nō stu-
det voluntariè se plenè resignare: & ideo nec in alijs exercitijs atque
virtutibus proficit, eò quòd occultas naturales inclinationes, & subtri-
les inordinatas affectiones ad plenū nequeat agnoscere & discernere.

Septimus gradus illorum est, qui salubriter vt inōrunt vtraque ma-
nu, hoc est, dextra prosperitatis, & sinistra adueritatis, dicentes cum
David: *Paratum cor meum Deo*, scilicet ad vtendum prosperis, iuxta
beneplacitum tuū: *paratum cor meum*, ad sufferēda aduersa, propter be-
neplacitum tuum: quia isti diuino beneplacito per omnē modum sa-
tisfacere cupiunt, tam in introuersione, quàm in extrouersione, tam in
intentione, quàm in amore, sicut vmbra per omnia sequitur motū in-
termedij seu corporis à quo causatur. De hoc dicit amatrix anima: *Sub*
vmbra illius, quem desiderabam, sedi, & fructus illius dulcis gutturi meo.
Hic est sciendum, quòd Deus ipse lumen est, & humanitas Christi cor-
pus, vnde vmbra causatur, & sua abyssalis perfectionis vita vmbra, sub
qua per imitationem sedere satagere debemus: & tunc spirituales fru-
ctus abundātes, & dulces erūt, quia Deus istiusmodi homines illumi-
nat,

nat, ac dotat multis occultis spiritualibus donis & agnitionibus, nec obnubilantur à nocte aduersitatis & derelictionis, quia stant fundati supra nidum amorem, in quo non solum agere grandia, verum etiam pati ardua didicerunt. Ad istos loquitur David: *Tenebra*, id est, aduersitates *non obscurabuntur à te, sed nox, aduersitatis in te illuminabitur sicut dies prosperitatis aut sensibilis deuotionis, sic quod tenebra tuae erunt sicut lumen tuum.* Hi namque in aduersitate spiritualem requiem sibi inueniunt & profectum, ideoque debito ordine recipiunt diuinas illustrationes & spiritualia dona, quibus memoria ditescit in mirandis occultis incidentijs, intellectus clarificatur, & virtus amatiua, seu uoluntas ardore diuini amoris inflāmatur. Sed quia incautis omnis abundantia periculosa est, contingit interdum, ut donis tam frequenter susceptis (per subtilissimam occultam ignorantiam obscurati) partim minus bene utantur, uidelicet in eis plus quam expedit quiescentes, & diligentes propriam sensationem amoris ad donorum Dei, ita ut hoc nec ipsi agnoscant, nec aduertant. Et hoc inde accidit, quia non affectant in ordinatē reacquirere subtractam gratiam, ideo non aduertunt utrius oblati donis incautē perfruantur. Quamdiu uerò istud non mortificant, non possunt pertingere ad arcem perfectionis.

Octauus gradus est illorum, qui se purē resignant in diuinum beneplacitum, quicquid de eis facere disposuerit in tempore vel aternitate, nil proprietatis in se reseruantes, nec ullum viscum amoris, aut attractionis in creaturis aut donis Dei relinquentes. Quod si terrena possident, ab illis tam otiosi sunt & liberi, tanquam non haberent. Et similiter constituunt se adeo otiosos, quod ad dona, quae à Deo recipiunt, se in huiusmodi non extollentes, aut magnos reputantes, quasi illa non recipiant. Isti communiter à Deo plus ceteris uisitantur magnis & occultis ipsius donis, ita quod frequenter ipsis in formis, imaginibus, aut similitudinibus multa admiranda reuelantur: quia Deo ualde propinqui facti sunt, licet contingat interdum quosdam imperfectos recipere reuelationes eodem modo quo isti, in periculum animarum suarum, nisi gratos se exhibere curent, cum magna diligentia proficiendo in uirtutibus & mortificationibus. Hominibus tamen istius gradus secundum communem cursum occultatur eminens illa reuelatio, quae sine imaginibus, imò supra omnes imagines & similitudines recipitur, sic quod suprema eorum in spiritu mansio, est altissima illa caligo supra omnem considerationem, clamantque cum David: *Quoniam tu illumina-*

Abnegatio
pura.

Psal 137.

Kkkk

mas 100

nas lucernam meam Domine, hoc est, intellectuales vires spirituali notitia: & Domine, illumina etiam tenebras meas, in quas eleuatus sum eminenter. Sed ista contemplatio eis non conceditur, eò quòd sic reuelationes ac Dei dona recipiant, vt tamen ipsis semper videatur aliquid sibi deesse in donis & reuelationibus: & huiusmodi à Deo petunt, cum tamen non sint eis necessaria ad salutem aut profectum in virtuosa vita. Etiam ipsis reuelationibus & donis, quæ recipiunt, non tam voluntarie ac desideranter carere vellent, sicut ea affectuose recipiunt: & ibi latet occulta quadam proprietas, quæ coram Deo reputatur minus grata, eò quòd ab illis tam otiosi ac liberi in corde manere deberent, quasi huiusmodi non recepissent, & solummodo in ipsis admirari Dei largam clementiam, ad gratias agendum, & laudandum ac honorandum eum, quod dignatus sit dare vilibus, indignis peccatoribus occulta sua dona: & consequenter versa vice se Deo resignare debet, paratos, nedum ad cadendum donis & reuelationibus, verum etiam ad standum in omnimoda derelictione & aduersitate, cum in donis & reuelationibus vita perfecta proprie non consistat, sed sint Dei amabilia dona, quibus sua largam bonitatem ostendit, quibusq; multos infirmos secundum spiritum allicit ad perfectam vitam sectandam. Ex his iam pendere possumus, quam perfecte omnem proprietatem mortificatam esse oporteat in eo, qui ad supereminentem contemplatiuam vitam debito ordine peruenire desiderat.

*Alias dignitatem.

Transformatio perfecta in Deum.

Notus gradus est illorum, qui vigorosis suis exercitijs & sursum actiuis desiderijs propter amoris Dei, carnem & sanguinem & medullam corporis sui penè consumpserunt, nec videtur ultra habere quicquam virium, nisi quantum viuacitas spiritus ministrare poterit: quia sanguis eorum decoctus est in calore diuini amoris & dehecat, quauis ipsi hoc non sentiant propter excedentem ardentem feruorem, qui perfectum habet dominium, & facit etiam naturam supra naturam agere & pati. Hi sunt charissimi occulti filij Dei, quibus plenitudine donorum suorum & gratiarum infundit, & etiam eleuat ad contemplandam suam diuinam claritatem. Nihilominus ipsi adeo sunt mortificati, vt in talibus non requiescant tanquam propter se, quia pessum dederunt omnem propriam utilitatem, omnemq; oblectationem: gloriantur verò solum in perfecta sequela Crucis Domini nostri Iesu Christi, plus exoptantes omnem derelictionem seu desolationem, omnem despectionem & passionem, quam omnem consolationem & exaltationem: quia fundamentum suum & con-

consolationē in sola fide, charitate formata posuerunt, qua omnem aduersitatē sine omni fulcramento diuinæ consolationis sustinere desiderant, quemadmodum Paulus dixit: *Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini mei Iesu Christi.* Et ad istud trahuntur istiusmodi homines propter duas causas. Prima est, quia Christi humanitatem in omnibus sequi, & eidem se totaliter conformare desiderant in subtractione omnis consolationis, & sufferentia vniuersæ desolationis corporalis, & spiritualis, dicentes cum Christo: *Improprium expectauit cor meum, id est, affectio mea, & miseriam.* Secunda causa est, quia fundati sunt in tanta humilitate, quod omni desolatione se dignos reputant, & sine fictione vniuersæ creaturæ æstimatione propria se subternant in cognitione & affectione, cupientes ab omnibus vilipedi & iniuria affici in omnibus modis, tradi etiā à Deo in omnē tribulationē, afflictionē anxietatē, & desolationem, vt sic Iesum in omnibus sequi possint, etiā usque ad abiectissimā & penosissimam mortem Crucis. Hic tamen sciendum, quod licet huiusmodi homines didicerint in sola *Cruce Domini nostri gloriari*, tamen nunquam presuntunt sua negligentia atque incuria quoquomodo impedire multiplices diuinas uisitaciones, influentias, operationes, spirituales attractiones & illuminatiōes; sed offerunt se pro posse & nosse voluntarium ac viuudum instrumentum ad omnia opera Spiritus sancti, quæ in ipsis ætitari possunt, ne gratiæ Dei ingrati inueniātur, quia de eis locutus est Dauid: *Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, & torrente voluptatis tuæ potabis eos.* Cæteris verò temporibus, sicut quantum ad hominem exteriorem semper querere debent abiectissima & miserabilissima, hoc est, ab omni humana consolatione destituta: sic quantum ad hominem interiorem, super omnia desiderare debent puram charitatem nudam ab omni sensibili consolatione, circumdatam aut oneratam omni desolatione & pressura cordis, ita quod nunquam tantum pati possint, quin semper maiora propter amorem Dei pati affectent, iugiter & colentes illam inexpressibilem angustiam desolationemque Spiritus Domini nostri, quando præ nimia pressura sanguineum sudorem effudit in sua oratione. Nā ibi nudo amore colluctabatur sine omni subsidio aut refrigerio spiritualis consolationis, & triumphauit tam magnificè in illa horribili colluctatione Spiritus & naturæ, vt per hoc hominem redimeret, & doceret eum, vt per eandem viam sequi contenderet, quia in ipsa consistit fundamentum omnis perfectionis.

Galat. 6.
Abnegatio-
nis perfectæ
causæ du-
plex.

Psal. 68.

Psal. 55.

Lucæ 22.

Felicitas
animæ.Lumen
gloriæ.

Exod. 33.

SECUNDUM ad hanc vitam pertinens iam breuibus verbis profectui volumus, scilicet qualiter oporteat nos in hoc statu ornari. Hic est sciendum, quod S. Thomas dicit in tractatu de visione diuinæ essentia, quod perfectio cuiuslibet rei consistit in coniunctione eius cum suo fine. Finis autem intellectus creati, est increatum intelligibile lumen, scilicet diuina essentia: idcirco suprema perfectio intellectualis creati luminis seu spiritus nostri, est coniuncta esse Deo in essentiali contemplatione & fruitione eius: quia tunc Deus anima coniungitur, quodammodo, sicut forma suæ materiæ, aut anima corpori: verum non potest forma alicui materiæ, nisi materia ad hoc sit disposita secundum exigentiam formæ, ac per hoc fiat receptibilis formæ, sicut exempli gratia, corpus humanum non vnitur animæ, nisi ipsum corpus prius conuenientem dispositionem habeat ad ipsam animam suscipiendam. Similiter non potest spiritus noster Deo essentialiter vniri in fruitione gloriæ, nisi prius ad hoc disponatur. Ista dispositio in nostro intellectu seu spiritu, est lumen gloriæ, quo intellectuales vires perficiuntur, ad Deum eminenter contemplandum & fruendum. Et ideo licet diuina essentia ab omnibus beatis spiritibus in æterna vita frui uideatur, tamē vnus alio perfectius Deū videt: & hoc propter maiore dispositione, quam vnus spiritus recipit præ alio: quam tamen dispositione aut facultate spiritus seu intellectus non habet per naturam suam, sed per lumen gloriæ, per quod spiritus in quadam conformitate Dei constituitur. Idemq; qui plus receperit de illo lumine gloriæ, perfectius etiā Deū contemplabitur. Plus verò de lumine gloriæ recipiet, qui plus habuerit de nuda & pura charitate, & sic Deum claritius contemplabitur. Hinc vita contemplatiua in hoc tempore commendatur tanquam pars melior: quia iugis contemplatio dilecti, & assidua pura delectabilis fruitio rei dilectæ, vehementer incendunt actum diligendi: dilectio autē desiderium hominis auget, & desiderantē spiritum paratū facit & aptum ad perfectius suscipiendum lumen gloriæ, quod vnus quisque iuxta suam aptitudinem in æterna vita recipiet: in hoc autem tempore est inaccessibile hominibus mortalibus. Scriptum est enim: *Non me videbit homo & uiuet.* Quod si Moyse & Paulo datum est in corpore adhuc mortali Deum ut est in seipso videre, priuilegium id fuit

fuit & gratia singularis, quæ licet alijs concedi similiter possit, non tamen afferendum est cuius alteri solere concedi. Cæterum, licet lumen istud gloriæ inaccessibile sit omnibus mortalibus, tamen semper quod in nobis est, facere debemus, ne ingrati inueniamur: & studere, vt semper debite adornati appareamus in præsentia Dei, & parati à parte nostra secundum posse nostrum: quia vbiunque debitam inuenit dispositionem, ibi solet communiter sua liberalitate adijcere ipsam perfectionem.

Est namque modus quidam supereminens vitæ contemplatiuæ talis, qui quamuis non claro contuitu Dei essentiam intellectu demonstret, ipsum tamen consequentes simplici puritate spiritus, per amorosam reuerentiam & claram intelligentiam in Deum eleuati, reuelata facie in præsentia diuinæ maiestatis deuoto familiarique colloquio ac confidentia perseuerant, sibi faciem illam amabilem ostendi flagitantes. Tunc cælestis Pater, qui dat omnibus affluenter, & non improperat, ^{Iacob. i.} facie sua lucem quandam fulgidam ac simplicem emittere non desistit in intimum apicem suæ simplicis acudæ cogitationis, eleuatæ supra sensum & cogitationem, supra rationem & præter rationem, in eleuata scilicet puritate spiritus sui. Porro lumen istud non est Deus, sed præuia lux quædam intellectualis, quam nec sensus, nec ratio, nec natura, nec cõsideratio capere valet. Est, inquam, quoddam clarificatû medium inter nos & Deum; quod nobilius & superius est omnibus à Deo in natura creatis. In hac luce loquitur spiritus Patris in nostra cogitatione nuda, simplici, & eleuata. Respice in me. Tunc spiritus tam dulciter eleuatus confestim simplicem oculum intelligentiæ suæ agit, per infusam sibi lucem simplicem Patris, & sic feliciter diuinam substantiam in simplici contuitu, non secundum distinctionem personarum, supraque rationem, ac præter considerationem contempletur. Nō tamen prout in sua ineffabili gloria, sed citra facialem visionem; prout sibi placuerit, ostendere se vnicuique iuxta modum collati luminis. Sed ad istud per pauci perueniunt, propter eorum ineptitudinem, quia nō satagunt se disponere & ornare ac facere quod in se est.

Ad hanc autem dispositionem & ornatum sex requiruntur, vt sic homo faciat quod in se est, ad Deum fructiuè & eminenter contemplandum. Primum est, habere veram quietam pacem inter Deum & se, quam qui in se recipere voluerit, necesse est, quod in tantum Deum diligat vt animo liberrimo propter amorem & honorem eius renun-

Kkkk 3 : tjaré :

tiare valeat omnibus, quæ prius inordinate cõsuevit diligere & vti, ac cordiali amore viuaciq; animo omnes vires suas eleuare in Deũ, & in simplici mentis nuditate (supra omnem multiplicitem, & indispõsitionem cordis) vbi lex amoris consummatur. Et hoc modo debet cõtinuè conari internum eleuatum animum gerere cum pura intentione, quia hoc præ omnibus cor hominis collocat in quandam delicisam quietã pacem. Secundũ est, internũ silentium, hoc est, denudatio virium intellectualium ab omnibus imaginibus, formis, & similitudinibus, quæ dilectum non representant: quia nudam ac otiosã ab omni consideratione rerum stare oportet mentem, qua homo solum Deum possidere in ardentibus affectibus cupit. Et istud facile factu est his, qui solum Deum in seipso diligunt, & omnia in Deo: quia purus & indepictus amor, spiritum simplicem ab omnibus expeditã efficit, & sustollit hominem supra omnia, & supra seipsum in Deum. Tertium est, quãdam amorosa adhesio ad Deum, & hæc est ipsa fructio: quia qui ex amore puro Deo adhæret, non quarẽdo propriam vtilitatem, ille fruatur Deo in veritate, scilicet secundũ gratiam, & non secundũ gloriam. Et hæc est adhesio gratiosa & fecunda, quæ nos ad eũ dilecto vinculo charitatis coniungit, vt amodò rebus creatis adherere nequeamus: quia nemini placere desideramus, nec aliquis nobis placere potest. Istam adhesionem docet nos tactus ille, de quo supra tetigi. Quartũ est, quiescere in dilecto quo fruatur. Nã, vbi dilectus à dilecto vincitur, & in puro nudo amore possidetur, ibi dilectus in dilecto cum dilectione prolapsus est, alterq; in alterius possessione & quiete mutua totus est. Quintum est, felix obdormitio, in qua spiritus liquefcit, & à se delinquit, nesciẽs vbi vel quomodo: quia fluit in abyssalẽ profunditatẽ diuini amoris, non sciens seipsum, nec Deum, nec aliquã creaturam, sed solum amorem, quem gustat & sentit, à quo possidetur in quadam simplici, & nuda otiositate omnium aliarum rerum. Et quẽadmodum oleum in panno, & gutta aquæ in vinum prolapsa, dilatantur: sic diffundit spiritus à se, & dilatat seipsum in quandam immensitatem, vt dilecti possit esse capax, & cum æterno amore fieri vna longitudo, latitudo, sublimitas, & profundum: hic tamẽ amor sine mensura est. Sextum est, quãdam contemplatio caliginis, quæ non potest ratione comprehendi, seu funditus inuestigari, in qua caligine spiritus sibi ipsi mortuus est, & viuat in Deo: quia sine discretionẽ vnũ cum Deo effectus est, vbi Deus pax, quies, & fructio eius est. Et in ista continuè ipse

Silentium
internum.

Adhesio a-
morosa ad
Deum.

Quies in
Deo.

Obdormi-
tio liquefcens.

Caligo: af-
formans.

ipse expirat, & transformatur in Deum supra operationem; & desiderium. Cum ergo homo sex ista præscripta in se senserit, tunc erit ei in sua introversione tam promptum; & facile contemplari & frui, sicut viuere in natura, & anhelitum emittere, atque attrahere, ornavitque se ad supereminente contemplatiuam vitam: quia factus est viuendum voluntariumque instrumentum Dei, quo operari potest quod vult, quomodo vult, & quando: nec huius operis efficaciam sibi homo adscribit, & ideo voluntarius manet, & promptus ad agendum quodcumque Deus præceperit, validus & fortis ad tolerandum quodcumque Deus permiserit, paratus denique est ab vtraque parte.

Exercitium, quo simplices in Deum tendant. Cap. LXII.

CAeterum, ut huiusmodi hominibus simplex detur instructio, qualiter quotidie ire debeant in istud secretum Dei cubiculum, & se disponere ad recipiendum lucem & claritatem Dei, faciendum scilicet quod in se est: Primò debet se talis viliorum cunctis hominibus reputare per abyssalem humilitatem, & ex corde omni creaturæ se subternere ac funditus mori, & abrenunciare omni proprietati. Consequenter seipsum totaliter subdere, vel coaptare debet in omnibus diuino beneplacito, sicut umbra sequitur motum corporis unde causatur, ut Deus in ipso liberè & impedite opus suum in prosperis & aduersis valeat operari. Deinde vires suas superiores, & præsertim virtutem amatiuam, affectibus penetratiuis sursum agere debet, & per quandam violentiam impellere ad influxum sui principij, vbi perseveratè importuna quadam pulsatione desideriorum velut ad amici ianuam confidenter excubabit, donec intromittatur, & à seipso deficiens, à spiritu diuino feliciter agatur: quia aliter non potest peruenire ad supereminentem contemplationem, nisi nudè à spiritu Dei agatur: quia vires, quibus operatur, sunt velut pedissequæ, animam ad sui ipsius supremum ante regis æterni cubiculum deducentes. Cumque anima cum suis viribus fuerit subleuata in supremum supra omnia creata, suauiterque à dilecto suo amplexata, tunc vires omnes cedere compelluntur, & ab omni actualitate quiescere, & anima spiritu Dei perfluitur, feliciterque agitur diuersis, imò mille modis. Et tunc sentit in virtute amatiua tactum quendam Spiritus sancti, veluti fontem viuendum fluentem riuis æternæ suauitatis. In virtute intellectuua percipit supersplendentes illuminationes intellectuales æterni solis cum veritate diuina. In memoria sentit quandam denudationem, ac puritatem ab omnibus imaginibus,

inuitaturq; & trahitur ad ineffabilem amplexum eminentis, & supereminentis vnionis cum Deo. Et hæ sunt tres portæ, quas ipsa sancta Trinitas animæ amorosæ aperit ad contemplandum, & cognoscendū ex parte infinitū thesaurum Dei. Et in isto finimus ornātū istius vitæ.

De consurrectione vitæ contemplatiuæ supereminentis, & operatione Spiritus sancti. Cap. L XIII.

Operatio-
num diui-
narum in
anima di-
scritio.

Exod. 19.
Exod. 24.

Exod. 19.

VLtimò per paucis agemus de consurrectione istius vitæ, seu status, quia nihil dignum de hoc scribi potest, respectiue ad id, quod est in veritate: & hoc propter incomprehensibilem, nobilem subtilitatem tractus sanctæ Trinitatis, & propter innumeros modos suæ sanctæ inactionis, iuxta suam inordinatissimam voluntatem, & nostram præparationem. Hic sciendum, quod ista consurrectio dumtaxat fit per inactionem Dei, quia hic anima stat eleuata supra omnem propriam operationem. Et licet opera sanctæ Trinitatis sint indiscreta, tamen vnicuique personæ in diuinis appropriatur actio sua propria in tribus superioribus viribus animæ: quia Spiritus sanctus suo tractu operatur in voluntate, seu virtute amatiua superiore: Filius in vi intellectiua: Pater in memoria: Et tunc anima apta efficitur ad contemplandum Deum. Cæterum, quia Spiritus sanctus nobis propinquior est secundum effluxum sanctæ Trinitatis, eo quod procedat à Patre & Filio, idcirco amatiua vis primò agitur, & trahitur, deinde intellectus & memoria. Ista consurrectio, vel ascensio figurata est in Mose, qui à Deo vocabatur ad ascendendum in montem Sinai. Moses iste cum omnibus filiis Israel videbat Deum à longè, eratq; species glorie Dei super montem Sinai quasi ignis ardens in conspectu filiorum Israel, quo figurantur qui egressi sunt de seculari vita in desertum penitentia. Sed præcepit Deus Mose, vt se à communi populo sequestraret, & parū pedem montis ascenderet cum Nadab, & Abihu, & septuaginta duobus senioribus, qui ordinati fuerant cum Mose iudicare populum. Et tunc vidit Moses sub pedibus Domini, opus quoddam ex coloribus factum quasi de lapide sapphiro fuisset, vel quasi calum cum serenum est, quo ascensu designatur inactio & tractus animæ, qui fit à Spiritu sancto. Sicut enim ibi fiebant tonitrua magna, & fulgura, & terræ motus, priusquam Moses vocaretur ad ascendendum, ita etiam fiunt in hominibus vi gorosæ inactiones Spiritus sancti, igneæ flammæ ardentis amoris, & motus magni corporis: & tunc venit spiritus Dei, influens quasi proflus, viti-

viuidus, superdulcis fons, in quo amorosus spiritus baptizatur atque immergitur, ineffabiliterque eleuatur in quendam secretum ample- xum diuini amoris, vbi exercitia perfecti amoris discit, hoc est, mu- tuam contemplationem, & aspirationem; mutuam familiaritatem, & amplexationem, mutuam sensionem, & degustationem, placere, & cō- placere; in amorem liquecere, & defluere in dilectum. Et hi Deum contemplantur velut ignem ardentem, id est, bonitatem Dei sentiūt Deus ignis. veluti abyssalem quādam & incomprehensibile ardorem æterni amo- ris, qui ipsis infundit & stabilit in eis ineffabilem quādam, dulcem, diuinam sensionem in amore fruitiuo, & sic liquecunt in Deum, qui est amoris ignis infinitæ magnitudinis, & in hoc assimilantur ijs qui versantur in celo: nam vnusquisque beatificus & amans spiritus, est veluti carbō ignitus, quem Deus suo igne totaliter incendit, ita quōd vniversi spiritus beatifici cum Patre & Filio in vnitatē Spiritus sancti hunc ignem immensum efficiūt, vbi diuinæ personæ in vnitatē essen- tiæ suæ per amorem constantur in vnā infinitabilem abyssum simpli- cis beatitudinis, vbi nec Pater, nec Filius, nec Spiritus sanctus, nec crea- tura aliqua est, duntaxat simplex quædā essentia, id est, sanctæ Trini- tatis simplicissima substantia, vbi cunctæ creaturæ in superessentiam suam absorbentur, vbi denique omnis fruitio consummatur, & perfici- tur in essentialē beatitudinem.

Cum igitur homo introuersus, didicit liberè, purè, totaliter, & ef- ficaciter se demergere in immensum diuinum amorem, vt ab illo ab- Lux scintil- lans in spi- ritum. forbeat, tunc à facie diuini amoris scintillat lux quædam intellectu- alis (sed tam repentè & momentaneè, quasi fulgur de celo egrediens) in spiritum, qui latè expansus est ex vigoroso impulsu, & mirando, sed amoroso conflictu inter spiritum diuinum & humanū, donec supra omnem conflictum mutuò se amorosè complectantur in nudo frui- tiuo amore.

Ponamus grossum exemplum de isto pro informatione simplicii Speculum. per similitudinem: Accipe speculum concauum, quod vocatur ardens vel incendens, & pone illud ex opposito solis, quando valde clarè lu- cet, deinde accipe papyrum immersam sulphuri, & tene ipsam in spa- tio duarum palmarum à speculo in acie reflexionis procedentis à spe- culo, & cum teneris ibi immobiliter ex opposito ad spatiū vnitus Mi- serere, accendetur ab ipso puncto reflexionis. Sic etiam spiritualiter cō- tingit, quando nos introuertimus, & animam nostram ab omnibus

purgatam peccatis, cum magno desiderio, ardenti amore, & deuota reuerentia ad Deum subleuamus: tunc, inquam, illucet claritas diuinae gratiae in speculum animae, & tam efficaciter ibi operatur aeterno amore, quod mens, seu apex animae nobilissimus amore accenditur & illuminatur simplici quadam claraque noticia supra omnes intellectuales vires: & spiritus in aeternum amorem collabitur dimerfus, sibi moriens, in Deo viuens, ita vt vnus amor cum aeterno amore effectus, nihil aliud sentiat quam amorē: quia liber & otiosus ab omnibus exercitijs, & actibus amoris efficitur, patiens & recipiens diuinum simplicem amorem, eius spiritum consumentem, vt pote in amorem liquefactum, ita vt nec sciat, nec sentiat seipsum, neque Deum, nec creaturam aliquam, nisi solū amorem, quem gustat & sentit, à quo possidetur in quadam simplici, & nuda otiositate feliciter.

De operatione Filij in intellectu. Cap. LXIV.

Exod. 33.

Speculatio

Secundo operatur Filius tractu suo in virtute intellectiua. Ista operatio signata fuit in Mose, quando secundo vocabatur à Domino ad altius ascendendum super montem, tunc Iosue tantum assumpto, ceteris dixit, vt se ibidem expectarent, ipse autem in montis celsitudinem ascendit, nubesque tenebrosa operuit montem, expectantique Moses cum Iosue, donec à Domino vocaretur. Quo facto, reliquit Iosue in vallicula, vel montis quadam planitie, & ascendit in caliginē, vbi solus sex diebus mansit, antequā à Domino iterum vocaretur. Hic ascensus designat spiritualem illam actionem, & tractū in intellectu, qui adseribitur Filio; & proprie dicitur speculatio, hoc est, videre in speculo, quia spiritus hominis iam factus est tanquam viuidū spirituale speculum, in quo Deus format spiritum veritatis; in quo & ipse per plenitudinem gratiae suae inhabitat. Ostendit etiam se Deus in illo speculo viuido, non sicut est in sua essentia, sed in eminentissimis & nobilissimis imaginibus, ac similitudinibus, adeo vt illuminatus subleuatusque; intellectus, sine omni errore clarè cognoscat in imaginibus intellectualibus omnia, quaecumque audire potuit de Deo, de fide, & de omni occulta veritate, videlicet, quomodo Deus est summa maiestas, veritas, bonitas, sapientia, misericordia, iustitia, & amor: deinde quomodo sit differentia personarum; & quod vnaquaeque persona est Deus omnipotēs. Cognoscit etiam vnitatem diuinæ naturae in sancta Trinitate, & Trinitatē in naturae vnitatem, & vnamquamque personam esse Deum in vnitatem essentiae. Agnoscit insuper esse fecunditatem

etatem in diuina natura, & simplicem otiositatem in eius essentia: quia intellectus ita subleuatus, & clarificatus spiritu veritatis, Deū videt in proprio speculo, in tam multis modis, formis, & imaginibus, sicut excogitare potest, aut videre desiderat. Nihilominus tamen intellectus eleuatus semper inclinatur ad videndum quid sit Deus in seipso. Quamquam verò imago Dei subleuato clarificatoq; intellectui proponatur, tamen non potest eam comprehendere, aut cōtemplari propter immensā claritatē, qua intellectualis oculus reuerberatur, & caligat: & hoc est, proprie caligo, seu vmbra, sub qua anima in Canticis sedere gloriatur.

Cant. 2.

Vsq; huc ambulauit Iosue cum Mose, hoc est, intellectus ambulauit cum amatiua virtute, sed hīc intellectus cogitur remanere, & virtus amatiua sola progreditur: quia magis amplexū, quā contemplationē requirit. Cum igitur fuerit introgressa ad incōprehensibilem claritatem, in qua eleuatus intellectus caligat, sicut oculus à claritate solis, tūc recipit anima supra virtutem intellectuā simplicem oculū apertum in operatione amatiuæ virtutis. Sed quid tunc spiritui hominis eueniat, & quid pro tūc cognoscat, hoc nō est explicabile, nec ipsemet hoc perfectē cognoscit, postquā ad se redierit. Intellectualis oculus interdū sequitur oculum simplicem, & in eodem lumine scire cupit, & inuestigare, quid sit Deus, & quis sit: sed oportet ibi omnem intelligentiam, & considerationem deficere, & oculus simplex amatiuam virtutem simpliciter post tractum Dei deducit, ad eō vt mēs hominis de cetero sui ipsius potens non sit. Et istud toties contingit, quoties sol iustitiæ oculum nostrum simplicem post se trahit in suā immensam claritatem, vbi Deum & omnia sine discretionē, & considerationē simplici intuitu in diuina claritate contemplantur.

Amor fiat
intellectu.

De operatione Patris in memoria. Cap. LXV.

VLtimò operatur Pater celestis in memoria suo tractu. Et ista operatio designata est in Mose, qui non fuit contentus sedere in caligine, sed septima die, cum vocaretur à Domino, & ei appropinquaret, loquereturq; cum eo familiariter, sicut amicus cum amico, nihilominus orabat, dicens: *Domine, si inueni gratiā in oculis tuis, ostende mihi faciem tuam.* Et Dominus respondit: *Ego ostendam tibi omne bonū,* id est, me ipsum, sed non in mea vera essentia, quia nō videbit me homo, & viuet: sed posteriora mea videbis, hoc est, ostendā tibi de me notitiam imperfectā. Et in isto figurata est spiritualis interna operatio, & spiritalis tractus, quem recipit spiritus noster à Patre celesti: quia quando

Exod. 33.

Tractus
Patris.

amoroso liberali caelesti Patri quodam perseveranti impellente
 si iritu adhaeremus, tunc à se descendere facit in intimum nuda
 eleuata cogitationis nostrae incomprehensibilem quandam cla-
 ram intellectualem lucem, quam nec intellectus, nec natura, nec
 consideratio capere valeat. Lux autem ista non est Deus, sed quod-
 dam clarificatum medium inter Deum, & amantem spiritum, no-
 bilis existens omnibus à Deo in natura creatis, quo natura nobi-
 litatur, & perficitur. Nostra verò simplex nuda cogitatio specu-
 lum viuudum est, in quo lux ista refulget, exigens à nobis confor-
 mitatem, & vnionem cum Deo. Præterea lumen istud dicitur *can-*
dox lucis aeternae, & requirit *speculum sine macula* omnium aliarum
 imaginum. Dicitur etiam spiritus Patris, in quo se Deus simplici-
 ter ostendit sine differentia personarum, sed in sola nuditate sua
 naturæ, & substantiæ. Veruntamen non ostendit se Deus sicuti est
 in sua ineffabili gloria, sed ostendit se unicuique iuxta modum col-
 lati luminis, quo oculus ipsius spiritus clarus, & aptus factus est.
 Tribuit tamen lumen istud contemplatiuis spiritibus veram agni-
 tionem, quod Deum viuere sicut in hac vita videri potest. Et istud
 proprie dicitur contemplari, ita quod simplex oculus nude cogi-
 tationis nullam aliam imaginem recipit, sed solummodò, & inte-
 grè imaginem diuinam, quam agnoscit per seipsam, vbi eam susci-
 pit: quia per præsentiam huius imaginis speculum clarificatur at-
 que disponitur ad contemplandam imaginem diuinam. Hæc quo-
 que imago Dei (quæ est quædam ineffabilis claritas) est spiritui no-
 stro tam vehemèter sapida, quod seipsum semper profundans im-
 mergit in illam claritatem, & vnum cum eodem immenso lumine
 efficitur, mortuus quodammodò in se, & viuens in ipso lumine.
 Et tunc hoc lumen sine aliquo intermediente suscipit, ita quod
 spiritus sine dilatione efficitur idem lumen quod recipit, & fit vi-
 dens in dei formi lumine, hoc est, anima clarificatur luce, qua
 Deum eminenter contemplamur. Et quoniam ista lux in abscon-
 dito spiritus semper sine intermissione renouatur, etiam anima no-
 stra in æterna nouitate semper feliciter & gloriosè cum Filio Dei
 generatur. Vbi omnes deliciae diuitiæ, agnitiones, & omnia desi-
 derabilia à glorificato spiritu sine omni mensura possidentur, imò
 incomprehensibilia miranda, quæ in infinito thesauro huius oc-
 culta gloriæ reseruantur, excedunt sine omni mensura intellectum
 omni-

Sapient. r.

Contempla-
tio proprie.Sapor diui-
nae imagi-
nis.

omnium creaturarum, quæ claritate Dei, in fruitiuam Dei cognitionem non trahuntur. Idcirco magnæ esset præsumptioni de iis velle scribere, quia licet aliquis hoc cum Paulo essentialiter vidisset, tamen non licet et sibi hoc eloqui, eò quòd nullo modo valeret hoc per aliquam similitudinem exprimeret. Hoc igitur modo, iuxta possibilitatem meam, demonstraui tibi viam ad ingressum supereminentis contemplatiuæ vitæ, sed quid recipiat anima, cum ibidem intracta fuerit, hoc committo ruminandis illis, qui hoc experimentaliter agnoscunt, & ad instar Pauli, vt fortè ita dixerim, rapi *1. Cor. 12.*
meruerunt in certum calum.

Ad hunc statum deseruit nonus gradus amoris, qui vocatur amor inaccessibilis, quia ducit hominem ad contemplandum inaccessible lumen, si homo ad hoc se pro posse suo disposuerit, & præparauerit. Impetus namque huius amoris tam vehemens est, quòd eum, quem semel perfecte inflammauerit, extra se ponit in Deum, & iugiter inebriat sapore dulcedinis incomprehensibilis boni, sic quòd exteriores, & inferiores vires per hoc trahuntur in superiores, & superiores in suam originem, hoc est, in supremum mentis. Et sic spiritus noster consequenter inclinatur in spiritum Dei, & in eo penitus, liquefeit, vt sic consequenter fluere valeat in immensam abyssum, vbi semper renouatur, & feliciter generatur, ita vt celestis Pater ad eum dicere quodammodo possit: *Filius meus es tu, Psalm. 2.*
ego hodie genui te. Quod nobis in hoc tempore, & in futuro audire concedat amabilis maiestas, sapientia, & bonitas Patris & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

